

Motion till riksdagen 2013/14:Fi313

av **Kerstin Lundgren (C)**

Skatteutjämning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skatteutjämning.

Motivering

Människor måste oavsett var i landet man bor ha rätt till likvärdig grundservice i form av bl a omsorg och vård med hög kvalitet, skolor som ger barnen den kunskap alla har rätt att få samt fungerande trygghetssystem med t ex poliser. Förutsättningarna i olika delar av landet ser väldigt olika ut och därmed även lösningarna för likvärdiga möjligheter. Självklart krävs det en utjämning över administrativa gränser för att göra detta möjligt. Utjämningen ska självklart ta fasta på att bördorna ska bäras solidariskt utifrån principen om skatt efter bärkraft. Detta måste vara ett viktigt ansvar för staten och en del av sammanhållningspolitiken. Till grund för detta måste principen vara att den som fattar beslut också ska stå för finansieringen. En tydligare maktindelning skulle ge en helt ny tydlighet i hur ansvarsfördelningen ser ut mellan lokal, regional och statlig nivå. Detta påverkar även diskussionen om utjämning av inkomster och kostnader i kommunerna – även i den nu gällande avgiftsmodellen.

Den nuvarande modellen för utjämning av inkomster och kostnader i kommunsektorn vilar alltför mycket på komplicerade beräkningar. Även det nya systemet blir till följd av detta endast gripbart för ett litet antal experter. Det torde vara svårt att finna ett brett folkligt stöd också för dagens tekniska utformning av utjämningen. Däremot finns det ett starkt stöd för att människor ska ha likvärdiga möjligheter och grundläggande service oavsett var i landet man bor. Ett utjämningsystem måste i längden bäras av den nivå som beslutar lagarna. Då kommer det uppfattas som skäligt och förstås av medborgarna. Det måste vara förenligt med lokalt självstyre och upplevas rättvist mellan

Fel! Okänt namn på

människor och inte bara mellan kommuner och landsting/regioner. Även om jag välkomnar att det nu äntligen blir ett uppdaterat utjämningsystem som sjösätts kvarstår här uppenbara brister på flera av dessa punkter.

Under de senaste mandatperioderna har tendensen varit tydlig, fler och fler specialdestinerade statsbidrag, projektpengar och liknande har sett dagens ljus. I det nya systemet som införs framgår de svårigheterna också tydligt genom det särskilda stöd som tillskapats. Utöver det generella statsbidraget har därför också fler mindre potter kommit in i kommunernas och landstingens/regionernas budgetar i akt och mening att där påverka resursanvändningen. Även om nuvarande regering visat en tydlig vilja att inte detaljreglera innebär dagens system uppenbara risker för en återgång till en starkare statlig styrning av kommunsektorn. Mycket talar för att rundgången i ekonomin ökar och därmed även risken för att kommunsektorn alltmer blir systemens fångar. Det är även i detta sammanhang viktigt att förändra den nuvarande kostnads- och inkomstutjämnningen som idag verkar i en helt ny miljö.

Nästa steg måste därför sikta till att staten tar sitt ansvar för att skapa likvärdiga förutsättningar för människor i hela landet när det gäller grundläggande rättigheter. Det lokala självstyret ska i ett nytt system vara tydligt. Här förutsätts att detta, till skillnad från idag, är ett finansiellt statligt åtagande fullt ut.

Stockholm den 4 oktober 2013

Kerstin Lundgren (C)